

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO
KAIMO REIKALŲ IR DARNIOS PLĖTROS SKYRIUS
PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1183 5
STRAIPSNIO IR 7 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4430(2)“
PROJEKTO

2017-01-16 Nr. NV-171

Vilnius

Projekto rengėja: Aplinkos ministerija.

Projekto tikslas: pateikti Seimui Vyriausybės išvadą dėl Seimo nario A. Palionio ir buvusio Seimo nario E. Šablinsko teikiamo Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimo įstatymo projekto, kuriuo siūloma:

- **sumažinti nustatytą mokesčio tarifą** (nuo 47,79 Eur/t iki 3 Eur/t) už aplinkos teršimą pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis bei suvienodinti jį su tarifu, taikomu nepavojingoms atliekoms;
- **atleisti sąvartyno operatorių nuo mokesčio** už aplinkos teršimą pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis **įmokėjimo į valstybės biudžetą.**

Dabartinė situacija:

- Po pavojingųjų atliekų deginimo proceso susidarę šlakai ir pelenai, prieš šalinant juos sąvartyne, turi būti stabilizuojami.
- Tam naudojamos pridėtinės medžiagos, dėl kurių padidėja stabilizuojamų atliekų svoris iki 2,5 karto.
- Dėl šios priežasties pabrangsta šių atliekų priėmimo į pavojingųjų atliekų sąvartyną kaina.
- Kitos alternatyvos šalinti susidariusius lakiuosius pelenus ir šlakus šiuo metu Lietuvoje nėra, kadangi nėra pajėgumų ir technologijų, galinčių perdirbti, apdoroti ar kitaip naudoti po deginimo procesų susidariusias atliekas.

Projekto esmė: Vyriausybės Išvados projektu siūloma:

1. **Nepritarti mokesčio tarifo sumažinimui** už aplinkos teršimą pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis, nes:
 - mokesčiai turi padengti visas sąvartyno įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir jo vėlesnės priežiūros sąnaudas. Pavojingųjų atliekų tvarkymo ir sąvartyno įrengimo sąnaudos yra daug didesnės už nepavojingųjų atliekų, todėl šių mokesčių suvienodinimas yra nepagrįstas ir neužtikrinantis Tarybos direktyvos 1999/31/EB nuostatų įgyvendinimo;
 - biudžeto įplaukos sumažėtų 2017 m. - 121,9 tūkst. eurų (nuo 130 tūkst. eurų iki 8,1 tūkst. eurų), 2018 m. – 136,9 tūkst. eurų (nuo 145 tūkst. eurų iki 8,1 tūkst. eurų), 2019 m. – 146,5 tūkst. eurų (nuo 160 tūkst. eurų iki 13,5 tūkst. eurų);
 - šiuo metu galiojantys teisės aktai sudaro prielaidas užkirsti kelią nesąžiningam ar neteisėtam atliekų tvarkymui.
2. **Iš esmės pritarti sąvartynų operatorių atleidimui nuo mokesčio** ir siūloma tikslinti Įstatymo projektą - **atleisti sąvartynų operatorius nuo mokesčio šalinant po pavojingųjų atliekų deginimo susidariusius dugno ir lakiuosius pelenus pavojingųjų atliekų sąvartyne.**

Atkreiptinas dėmesys, kad **pritarus Vyriausybės išvados projektui**, t. y. atleidus sąvartyno operatorių nuo mokesčio mokėjimo už dugno ir lakiuosius pelenus, **į valstybės biudžetą nebus**

įmokama 107, 1 tūkst. eurų 2017 metais; 118,7 tūkst. eurų 2018 metais; 130,3 tūkst. eurų 2019 metais; 141,9 tūkst. eurų 2020 metais (darant prielaidą, kad UAB „Toksika“ dirbs maksimaliu pajėgumu).

Derinimas:

- Projektas suderintas su Europos teisės departamentu, Ūkio ministerija, UAB „Toksika“ ir Pavojingų atliekų tvarkytojų asociacija.
- Į Teisingumo ministerijos antrinėje išvadoje pateiktą pastabą dėl sąvokų formuluočių bus atsižvelgta.
- Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacijos nepritaria siūlymui nuo mokesčio atleisti sąvartynų operatorius, šalinant po deginimo susidariusius dugno ir lakiuosius pelenus, nes tai žemiausią prioritetą turintis atliekų tvarkymo būdas, siūloma ieškoti kitų alternatyvų (pvz. gabenti pelenus ir šlakus stabilizuoti į Lenkiją). Aplinkos ministerija argumentuoja, kad kitų alternatyvų Lietuvoje nėra, o pelenų ir šlakų tvarkymas kitoje valstybėje sąlygotų papildomas ir neapibrėžtas sąnaudas, dėl ko paslaugos kaina Lietuvoje gali tapti nekonkurencinga.
- Atkreiptinas dėmesys, kad pritarus projektui įmokos į valstybės biudžetą sumažės, tačiau Aplinkos ministerija nepateikė informacijos apie projekto derinimą su Finansų ministerija.

Atitikimas Vyriausybės programos nuostatom: projektas iš dalies atitinka Vyriausybės programos siekį peržiūrėti pavojingų atliekų tvarkymą, kad jis būtų patogus ir finansiškai patrauklus juo naudotis (93.2. punktas).

Dalykinio vertimo išvada:

- Pastabų ir pasiūlymų neturime, siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.
- Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento (2017-03-01) ir Teisingumo ministerijos (2017-03-06) pastabas Aplinkos ministerija atsižvelgs teikdama projektą pasirašyti Ministrui Pirmininkui.

Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus patarėja

Gina Gajauskienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, faks. (8~5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-02-20 Nr. (17-2)-D8-1271

I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2016 m. lapkričio 14 d. pavedimą Nr. 1-13-3678 ir 2016 m. spalio 25 d. pavedimą Nr. 1-13-3455, Seimo valdybos 2016 m. spalio 19 d. sprendimą Nr. SV-S-1700, Aplinkos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 5 straipsnio ir 7 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4430(2)“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas 2016 m. gruodžio 6 d. svarstytas Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime. Atsižvelgus į tai, kad, vadovaujantis 2017 m. sausio 25 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolu Nr. 3, aplinkos ministro K. Navicko siūlymu šio klausimo svarstymas atidėtas, kol bus papildomai suderinta su Ūkio ministerija, Aplinkos ministerijoje 2017 m. sausio 19 d. vyko susitikimas su Ūkio ministerijos, UAB „Toksika“ ir Pavojingų atliekų tvarkytojų asociacijos atstovais dėl Nutarimo projekto. Susitikimo metu nuspręsta tikslinti Nutarimo projektą, siūlant nemažinti sąvartyno mokesčio pavojingų atliekų šalinimui, tačiau atleisti sąvartyno operatorių nuo mokesčio mokėjimo šalinant dugno ir lakiuosius pelenus, kurie lieka po deginimo. Dugno ir lakiųjų pelenų tvarkymo alternatyvų nėra, todėl jie gali būti šalinami tik sąvartyne. Šiuo metu sąvartynų operatoriai nuo mokesčio taip pat yra atleidžiami šalinant fosfogipso ir asbesto atliekas, kurioms šalinimas - vienintelė alternatyva. Mokestis už pavojingų atliekų šalinimą susideda iš mokesčio už atliekų šalinimą sąvartyne („vartų“ mokestis) ir mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis. Nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis atleidus sąvartyno operatorių už pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamus po pavojingųjų atliekų deginimo susidariusius dugno ir lakiuosius pelenus, sąvartyno mokestis sumažės ta dalimi, kuri sudaro mokestį už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis. Tačiau išliks mokestis už atliekų šalinimą sąvartyne („vartų“ mokestis).“

Nutarimo projektas pakartotinai derintas su Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Teisingumo ministerija, į pateiktas pastabas atsižvelgta. Europos teisės departamento pastabos, išdėstytos 2017 m. sausio 25 d. rašte Nr. NR-53, pakartotinai suderintos darbo tvarka. Motyvai, kodėl neatsižvelgta į Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacijos pastabas ir pasiūlymus, pateikti pridedamoje derinimo pažymoje.

Nutarimo projekte siūloma Lietuvos Respublikos Seimui nepritarti Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 5 straipsnio ir 7 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4430(2) (toliau – Įstatymo projektas) 2 straipsnio nuostatoms, taip pat siūloma tikslinti Įstatymo projekto 1 straipsnyje dėstomą Įstatymo 5 straipsnio 8 dalį.

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Atliekų departamento (direktorius Dalius Krinickas, tel. 8 706 63670 el. p. dalius.krinickas@am.lt) Atliekų valdymo skyriaus (vedėja Laura Zukė, tel. 8 706 62705 el. p. laura.zuke@am.lt) vyriausioji specialistė Gintarė Klovienė (tel. 8 706 63578 el. p. gintare.kloviene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Derinimo pažyma, 1 lapas.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

Gintarė Klovienė, 8 706 63578, el. p. gintare.kloviene@am.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO
NR. VIII-1183 5 STRAIPSNIO IR 7 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIP-4430(2)

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. spalio 19 d. sprendimą Nr. SV-S-1700 „Dėl įstatymo projekto išvadų“, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Nepritarti Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 5 straipsnio ir 7 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4430(2) (toliau – Įstatymo projektas) 2 straipsniui, kuriuo siūloma pakeisti Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (toliau – Įstatymas) 7 priedėlį, dėl šių priežasčių:

1.1. 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL 1999 L 182, p.1-19) (toliau – Direktyva) 10 straipsnis aiškiai įpareigoja valstybes nares imtis priemonių užtikrinti, kad „mokestis, kurio operatorius reikalauja už visų rūšių atliekų šalinimą sąvartyne, padengtų visas sąvartyno įrengimo ir eksploatavimo sąnaudas, įskaitant kiek įmanoma finansinės arba lygiavertės garantijos, apie kurią kalbama 8 straipsnio a punkto iv papunktyje, sąnaudas ir numatytas sąvartyno uždarymo bei jo vėlesnės priežiūros bent 30 metų po uždarymo sąnaudas. Laikydamosi 1990 m. birželio 7 d. Tarybos direktyvos 90/313/EEB dėl laisvo priėjimo prie informacijos apie aplinką reikalavimų, valstybės narės užtikrina būtinos informacijos apie sąnaudas rinkimo ir naudojimo skaidrumą“.

Atsižvelgiant į minėtą Direktyvos įpareigojimą užtikrinti, kad mokesčiai padengtų visas sąvartyno įrengimo ir eksploatavimo sąnaudas, ir į tai, kad pavojingųjų atliekų sąvartyno įrengimo sąnaudos yra daug didesnės už nepavojingųjų atliekų, manytina, kad mokesčio tarifų už pavojingų ir nepavojingų atliekų sąvartyne šalinimą suvienodinimas yra nepagrįstas ir neužtikrinantis tinkamo Direktyvoje nustatyto įpareigojimo vykdymo.

Sumažinus mokesčio tarifą ir sąvartyno operatorių atleidus nuo mokesčio, didėtų sąvartyne šalinamų pavojingųjų atliekų kiekis, tačiau sąvartyno patiriamos fiksuotos sąnaudos nesumažėtų. Jei lėšos būtų skiriamos iš valstybės ar savivaldybių biudžeto, tai būtų pripažintina valstybės pagalba, apie kurią turėtų būti informuojama Europos Komisija, ir tik po jos pritarimo tokia priemonė galėtų būti įgyvendinta.

Pažymėtina, kad nustatant sąvartyno mokesčio tarifus, buvo atsižvelgta į atliekų šalinimo sąvartynuose aplinkosauginius kaštus, t. y. ekonominį žalos aplinkai, kuri padaroma šalinant atliekas sąvartynuose ir prarandant medžiaginius bei energetinius išteklius, vertinimą.

1.2. Atlikus prognozes skaičiavimus, numatyta, kad mokestis už pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas atliekas taikant galiojančius mokesčio tarifus atitinkamai sudarytų apie 130 tūkst. eurų 2017 m., 145 tūkst. eurų 2018 m. ir 160 tūkst. eurų 2019 m. Patvirtinus projekte siūlomus mokesčio už pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas atliekas tarifus, biudžeto įplaukos sumažėtų iki 8,1 tūkst. eurų 2017 m. ir 2018 m. (biudžeto įplaukos sumažėtų 121,9 tūkst. ir 136,9 tūkst. eurų), 13,5 tūkst. eurų 2019 m. (biudžeto įplaukos sumažėtų 146,5 tūkst. eurų).

1.3. Siūlymas sumažinti mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis pavojingomis atliekomis tarifą motyvuojant tuo, kad pavojingos atliekos, esant dideliems mokesčio tarifams, bus tvarkomos neteisėtais būdais, nepagrįstas, kadangi, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nuostatomis, Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimų nevykdymas užtraukia

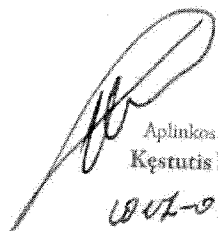
atitinkamas pinigines baudas. Taip pat vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 471 „Dėl aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ patvirtinta aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių apskaičiavimo metodika, nustato aplinkai padarytos žalos atlyginimo dydžių skaičiavimo metodus, įskaitant ir atliekų, išmestų į aplinką (aplinkos komponentus), padarytos žalos atlyginimo tarifus. Minėti teisės aktai sudaro prielaidas užkirsti kelią nesąžiningam ar neteisėtam atliekų tvarkymui.

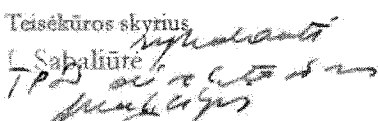

2. Iš dalies pritarti ir pasiūlyti patobulinti Įstatymo projekto 1 straipsnio pakeitimą, kuriuo siūloma nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis atleisti sąvartynų operatorius už pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas pavojingąsias atliekas. Sąvartyno operatoriaus atleidimas nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis pavojingosiomis atliekomis turės neigiamų pasekmių atliekų tvarkymo sistemos kūrimui Lietuvoje. Atleidus nuo minėto mokesčio, pavojingųjų atliekų šalinimas sąvartyne taptų pigiausiu tokių atliekų tvarkymo būdu, nebūtų laikomasi atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų ciliškumo, nes atliekų šalinimas sąvartynuose yra žemiausią prioritetą turintis atliekų tvarkymo būdas, todėl jį skatinti ir plėtoti netikslinga. Siūlymas išskirti mokesčio tarifą tik už pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas atliekas jį labai sumažinant ar iš vis panaikinant nemotyvuotas įvertinus pavojingų ir nepavojingų atliekų tvarkymo sąnaudas ir sąvartynų įrengimo sąnaudas. Pavojingųjų atliekų deginimo įrenginyje deginat pavojingąsias atliekas susidaro dugno, lakieji pelenai ir šlakas, kurių vienintelė tvarkymo alternatyva - šalinimas pavojingųjų atliekų sąvartyne. Šiuo metu nuo mokesčio taip pat yra atleidžiama šalinant fosfogipso ir asbesto atliekas, kurioms šalinimas - vienintelė alternatyva. Mokestis už pavojingų atliekų šalinimą susideda iš mokesčio už atliekų šalinimą sąvartyne („vartų“ mokestis) ir mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis. Nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis atleidus sąvartyno operatorių už pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamus po pavojingųjų atliekų deginimo susidariusius dugno ir lakiuosius pelenus, sąvartyno mokestis sumažės ta dalimi, kuri sudaro mokestį už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis. Tačiau išliks mokestis už atliekų šalinimą sąvartyne („vartų“ mokestis). Atsižvelgiant į tai, siūlytina Įstatymo projekto 1 straipsnyje dėstomą Įstatymo 5 straipsnio 8 dalį išdėstyti taip:

„8. Nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis atleidžiami sąvartynų operatoriai už pašalintas fosfogipso ir pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas po pavojingųjų atliekų deginimo susidariusias pavojingąsias atliekas (dugno ir lakiuosius pelenus).“

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
1007-01-20

Teisėkūros skyrius
[Sąlygiu]
TPS

2012 07 12

Atspausdinta iš Teisės aktų registro.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

**SPRENDIMAS
DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO IŠVADŲ**

2016 m. spalio 19 d. Nr. SV-S-1700
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo Biudžeto ir finansų komiteto siūlymą,
n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 5 straipsnio ir 7 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4430(2).

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO IR 7 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetas inicijavo įstatymo Nr. VIII-1183 „Dėl mokesčio už aplinkos teršimą netaikymo“ pakeitimą (toliau – Įstatymo projektas), kuriame siūloma priimti Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pataisas. Įstatymo projekte priimtos pataisos nustatys mokesčio už aplinkos teršimą pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis sumažinimą bei suvienodinimą su mokesčio tarifu už aplinkos teršimą nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis.

Priimtas tarifų skirtumas tarp nepavojingųjų ir pavojingųjų atliekų sąvartynų yra neadekvatus keliama aplinkos taršai. Tarša iš nepavojingųjų atliekų sąvartynų yra daug kartų didesnė (atliekos veikiamos išorinio atmosferinio poveikio, neapsaugotos nuo kritulių, susidaro šiltnamio efektą sukeliančios dujos) nei iš pavojingųjų atliekų sąvartyno (yra įrengtos betoninės uždarnos atraminės konstrukcijos, uždara filtrato surinkimo sistema, atliekos apsaugotos nuo išorinio atmosferinio poveikio). Be to, pavojingųjų atliekų sąvartyno įrengimo kaštai 1 tonai priimamų atliekų (daugiau nei 60 eur/t) yra ženkliai didesni už nepavojingųjų.

Pagal šiuo metu galiojantį Lietuvos Respublikos Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą mokesčio tarifas, kuris taikomas už aplinkos teršimą pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis, yra beveik 16 kartų didesnis nei mokesčio tarifas už nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas atliekas (nepavojingųjų atliekų sąvartyne mokesčio tarifas – 3 eur/t už faktiškai pašalintas atliekas, o pavojingųjų – 47,79 eur/t), dėl šios priežasties itin brangsta ne tik pavojingųjų atliekų šalinimas pavojingųjų atliekų sąvartyne, bet savo ruožtu ir pavojingųjų atliekų deginimas. Dėl nustatyto tarifo dydžio už aplinkos teršimą pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis, susidaro prielaidos kitiems atliekų tvarkymo subjektams nesąžiningai tvarkyti atliekas (t. y. pavojingųjų atliekų kodus pakeisti nepavojingųjų atliekų kodais ir šias pavojingąsias atliekas pašalinti nepavojingųjų atliekų sąvartynuose arba paprasčiausiai jomis atsikratyti išmetant į pamiškes ar komunalinių atliekų konteinerius, padarant didelę žalą aplinkai).

Be to, dėl teikiamų paslaugų pavojingųjų atliekų tvarkymui brangimo, atsiranda prielaida ir neefektyviam valstybinės reikšmės atliekų tvarkymo objektų, į kuriuos Lietuvos Respublikos valstybė investavo turimas lėšas, veikimui. Per šiuos metus, dėl taikomo nepagrįstai didelio tarifo už aplinkos teršimą pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamoms atliekoms, pavojingųjų atliekų sąvartynuose, atliekos iš viso nebuvo šalinamos, pavojingąsias atliekas pašalinus nepavojingųjų atliekų sąvartynuose.

Pažymėtina, kad Lietuvoje yra kuriama ir tobulinama atliekų surinkimo, tvarkymo, naudojimo ir jų šalinimo sistema, kuriai efektyviai veikiant galima apdoroti, perdirbti ar pakartotinai panaudoti susidariusias pavojingąsias ir nepavojingąsias atliekas. Atliekas, kurių nepavyksta išvengti, jų dalis ar medžiagas, kurių nepavyksta pakartotinai panaudoti, o vėliau – perdirbti ar kitaip naudoti, leidžiama šalinti tik atliekų šalinimo įrenginiuose, įrengtuose ir eksploatuojamuose pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Pagrindiniai pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamų atliekų srautai: lakieji pelenai iš pavojingųjų atliekų deginimo įrenginio, dugno pelenai ir šlakai iš pavojingųjų atliekų deginimo procesų, užterštas gruntas, dumblo/pastos medžiagos (prieš tai stabilizuotos ir sukietintos), sausos medžiagos (pagrinde pelenai, susidarantys atliekų deginimo procese), kadangi šiuo metu Lietuvoje nėra pajėgumų ir technologijų, galinčių perdirbti, apdoroti ar kitaip naudoti po deginimo procesų susidariusias atliekas, todėl jos gali būti šalinamos tik pavojingųjų atliekų sąvartyne.

Atliekos, numatomos šalinti pavojingųjų atliekų sąvartyne, turi atitikti šalinamų atliekų kriterijus, nurodytus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr.444 patvirtintose taisyklėse Dėl atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo. Pavojingose atliekose, kuriose yra judrių toksinių medžiagų, šlakų ir pelenų, skystos/pastos pavidalo medžiagų, prieš šalinant turi būti stabilizuojamos, pasiekiant reikiamą stabilumo lygį. Stabilumo lygiui užtikrinti naudojamos pridėtinės medžiagos, dėl kurių, iki kelių kartų didėja stabilizuojamų atliekų svoris. Pagal šiuo metu galiojantį Lietuvos Respublikos Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą mokesčio tarifas, kuris taikomas pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamoms atliekoms, yra beveik 16 kartų didesnis nei nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamoms atliekoms (nepavojingųjų atliekų sąvartyne mokesčio tarifas – 3 eur/t už faktiškai pašalintas atliekas, o pavojingųjų – 47,79 eur/t). Dėl šios priežasties itin pabrangsta priėmimo į pavojingųjų atliekų sąvartyną kaina. Didžioji dalis stabilizuojamų atliekų yra ypatingai pavojinga atlieka, pavyzdžiui lakieji pelenai susidarę po deginimo proceso. Ši atlieka gali būti laidojama tik pavojingųjų atliekų sąvartyne prieš tai ją stabilizavus. Kadangi lakiųjų pelenų svoris po stabilizavimo proceso padidėja 2,5 karto, tai ir priimamos į pavojingųjų atliekų sąvartyną 1 tonos lakiųjų pelenų kaina dėl patvirtinto tarifo padidėja ne 47,79 Eur, o 2,5 karto – iki 119,48 eur/t. Kai kurių pavojingųjų atliekų, tokių kaip katalizatoriai, stabilizuotų atliekų svoris padidėja net iki 4 kartų, o tai 1 tonos priėmimo kainą dėl tarifo padidina net iki 191,16 eur/t. Taigi tokia situacija šiuo metu sudaro prielaidas atliekų tvarkymo subjektams nesąžiningai tvarkyti atliekas bei sąlygoja didelės žalos aplinkai atsiradimą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo iniciatoriai Lietuvos Respublikos Seimo narys Eduardas Šablinskas tel. 852396698, el. p. Eduardas.Sablinskas@lrs.lt, Lietuvos Respublikos Seimo narys Andrius Palionis tel. 852396612, el. p. Andrius.Palionis@lrs.lt.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos Pramonės ir prekybos departamento (direktorius Kęstutis Masalskis tel. 870664821, el. p. kestutis.masalskis@ukmin.lt) Pramonės politikos skyriaus (vedėjas Vaidas Gričius tel. 870664666, el. p. vaidas.gricius@ukmin.lt) vyriausioji specialistė Lygita Makaravičiūtė, tel. 870664875, el. p. lygita.makaraviciute@ukmin.lt.

3. Dabartinis Įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reguliavimas

Įstatymo projekte siūloma sumažinti mokestį už aplinkos teršimą nustatytą įstatymo 7 priedėlyje už pavojingąsias atliekas, šalinamas pavojingųjų atliekų sąvartyne ir suvienodinti šį mokestį su mokesčio tarifu už nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas atliekas. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakyme Nr. 444 „Dėl atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“ 40 punkte yra nurodyta, kad į pavojingųjų atliekų sąvartynus be papildomo apdorojimo draudžiama priimti pavojingąsias atliekas, kuriose pavojingųjų komponentų koncentracija arba jų išplovimas yra pakankamai dideli ir gali sukelti trumpalaikį pavojų žmonių sveikatai ar aplinkai arba gali sutrukdyti pakankamą atliekų stabilizaciją sąvartyno eksploatavimo metu ar po jo uždarymo.

Europos Tarybos 1999 m. balandžio 26 d. direktyvoje 1999/31/EB numatyta, kad Valstybės narės nustatyti mokesčiai už atliekų šalinimą sąvartyne, padengtų sąvartyno įrengimo ir eksploatavimo sąnaudas, taip pat sąvartyno priežiūros sąnaudas numatytas po sąvartyno uždarymo.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projekte siūloma sumažinti mokestį už aplinkos teršimą pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis ir suvienodinti šį mokestį su mokesčio tarifu už aplinkos teršimą nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis, siekiant kuo daugiau susidarančių pavojingųjų atliekų šalinti alternatyviais būdais: deginant, apdorojant ar perdirbant. Didėjantis mokestis už šalinamas pavojingąsias atliekas pavojingųjų atliekų sąvartyne turės įtakos ir didėjančioms pavojingųjų atliekų šalinimo metodų kainoms.

Sumažinus mokestį už aplinkos teršimą pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis ir suvienodinus šį mokestį su mokesčio tarifu už aplinkos teršimą nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamomis atliekomis, skatinama ūkio subjektų plėtra, pavojingųjų atliekų sutvarkyto kiekio didėjimas. Taip pat sumažės netinkamai sutvarkytų pavojingųjų atliekų pateikimas su komunalinių atliekų srautu į nepavojingųjų atliekų sąvartynus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus šį Įstatymo pakeitimo projektą gali sumažėti lėšos, kurios gaunamos už pavojingųjų atliekų šalinimą pavojingųjų atliekų sąvartyne ir patenka į savivaldybių biudžetą.

6. Kokią įtaką priimtas Įstatymo projektas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip Įstatymo projekto įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Neigiamų numatomo teisinio reguliavimo pasekmių verslo sąlygoms ir jo plėtrai nenumatoma.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priimti naujus teisės aktus, keisti ar pripažinti juos netekusiais galios, priėmus Įstatymo projektą, nereikės.

9. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymo projektui įgyvendinti lydimųjų aktų nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks Įstatymo projektui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminių Įstatymo projekto žodžių, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną Eurovoc nėra.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia

Seimo nariai:

Andrius Palionis

Eduardas Šablinskas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1183 5 STRAIPSNIO IR 7
PRIEDĖLIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis atleidžiami sąvartynų operatoriai už pašalintas fosfogipso ir pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas pavojingąsias atliekas.“

2 straipsnis. 7 priedėlio pakeitimas

Pakeisti 7 priedėlį ir jį išdėstyti taip:

Lietuvos Respublikos
mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo
7 priedėlis

**MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ SĄVARTYNE ŠALINAMOMIS ATLIEKOMIS
TARIFAI**

Sąvartyne šalinamų atliekų rūšis	Mokesčio tarifai, Eur/t faktiškai pašalintų atliekų				
	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	nuo 2020 m.
1. Nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamos atliekos, išskyrus nepavojingųjų atliekų sąvartyno atskirose sekcijose šalinamas asbesto atliekas	3	3	5	21,72	27,51
2. Inertinių atliekų sąvartyne šalinamos atliekos ir nepavojingųjų atliekų sąvartyno atskirose sekcijose šalinamos asbesto atliekos	7,24	13,03	18,83	24,62	30,41
3. Pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamos atliekos	3	3	5	21,72	27,51

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Teikia
Seimo nariai:

Andrius Palionis

Eduardas Šablinskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1183 5 STRAIPSNIO IR 7
PRIEDĖLIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis atleidžiami sąvartynų operatoriai už pašalintas fosfogipso ir pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas pavojingąsias atliekas.“

2 straipsnis. 7 priedėlio pakeitimas

Pakeisti 7 priedėlį ir jį išdėstyti taip:

Lietuvos Respublikos
mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo
7 priedėlis

MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ SĄVARTYNE ŠALINAMOMIS ATLIEKOMIS
TARIFAI

Sąvartyne šalinamų atliekų rūšis	Mokesčio tarifai, Eur/t faktiškai pašalintų atliekų				
	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	nuo 2020 m.
1. Nepavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamos atliekos, išskyrus nepavojingųjų atliekų sąvartyno atskirose sekcijose šalinamas asbesto atliekas	3	3	5	21,72	27,51
2. Inertinių atliekų sąvartyne šalinamos atliekos ir nepavojingųjų atliekų sąvartyno atskirose sekcijose šalinamos asbesto atliekos	7,24	13,03	18,83	24,62	30,41
3. Pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamos atliekos	47,79 3	53,58 3	59,37 5	65,16 21,72	70,96 27,51

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Teikia
Seimo nariai:

Andrius Palionis

Eduardas Šablinskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2017-02-06 Nr. (1.6.)ST-154

Kopija

į 2017-02-20 Nr. SR-809

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL IŠVADOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1183 5 STRAIPSNIO IR 7 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4430(2)“ PROJEKTUI

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 5 straipsnio ir 7 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4430(2)“ projektą (toliau – Projektas), atkreipia dėmesį į tai, kad Projekto 2 p. vartojamos konstrukcijos „mokestis už pavojingų atliekų šalinimą“ ir „mokestis už atliekų šalinimą sąvartyne („vartų“ mokestis)“ nėra apibrėžtos nei Mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme nei Projekte, todėl neaiškus jų turinys. Jei tai nėra mokesčiai Mokesčių administravimo įstatymo prasme, atsisakytina jų pavadinime žodžio „mokestis“ vartojimo.

Teisingumo ministrė

Milda Vainiutė

Darius Trinkūnas, (8 5) 2662 912, el. p. darius.trinkunas@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS
IŠVADA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1183 5
STRAIPSNIO IR 7 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4430(2)“
PROJEKTO (TOLIAU- PROJEKTAS)
(TAP NR. 16-1858(3); TAIS NR. 17-1963)**

2017-03-01 Nr.NV-556

Vilnius

Įvertinę Vyriausybei teikiamo Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams, teisės technikos reikalavimams, pastabų ir pasiūlymų neturime, bet atsižvelgdami į Teisingumo ministerijos parengtas Vyriausybės nutarimų projektų, kuriais teikiamos Vyriausybės išvados dėl Lietuvos Respublikos Seime svarstomų teisės aktų projektų, rengimo rekomendacijas (Vyriausybės pasitarimo 2015 m. vasario 4 d. protokolą Nr. 4), Projekto 2 p. vietoje „iš dalies“ siūlome įrašyti „iš esmės“.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1183 5 STRAIPSNIO IR 7 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4430(2)“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Institucija, rašto data ir Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacija 2017-01-26 Nr. 4	<p>Lietuvos komunalininkų ir atliekų tvarkytojų asociacija, susipažinusi su Nutarimo projektu, nepritaria Nutarimo projekto 2.1 punktui, kuriuo siūloma nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis atleisti sąvartynų operatorius už pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas po pavojingųjų atliekų deginimo susidariusias pavojingas atliekas (dugno ir lakiuosius pelenus) (toliau - Siūlymas).</p> <p>Pagal atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą (atliekų prevencija, paruošimas pakartotiniam naudojimui, perdirbimas, kitoks naudojimas ir tik po to šalinimas), atliekų šalinimas sąvartynuose - žemiausią prioritetą turintis atliekų tvarkymo būdas. Išimčių mokėti sąvartyno mokesť už pašalintas tam tikrų kategorijų atliekas taikymas užprogramuoja šių atliekų pašalinimą sąvartyne, prarandama paskata ieškoti pigesnių ir efektyvesnių tokių atliekų tvarkymo alternatyvų.</p> <p>Norime pažymėti, kad Siūlymo argumentacijoje naudojamas teiginys, kad „pavojingųjų atliekų deginimo įrenginyje deginant pavojingas atliekas susidaro lakieji pelenai ir šlakas, kurių vienintelė tvarkymo alternatyva - šalinimas pavojingųjų atliekų sąvartyne“ yra neteisingas. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pavojingųjų atliekų sąvartynai Europoje buvo statomi prieš 30 – 50 metų. Šiuo metu dauguma jų yra ardomi ir pašalintos atliekos yra analizuojamos bei vertinamos iš naujo, kad būtų galima jas panaudoti ar sutvarkyti alternatyviais šalinimui būdais. Sąvartynų priežiūra, aptarnavimas ir pati technologija yra labai brangi, todėl po deginimo likusieji pelenai yra apdorojami ir panaudojami, kad kuo mažiau reikėtų šalinti. Tik visiškai netinkamos panaudojimui atliekos šalinamos specialiose šachtose. Pavyzdžiui, kaimyninėje Lenkijoje po pavojingųjų atliekų deginimo susidariusios liekanos naudojamos kelių tiesimui, gaminamos cemento granules. Pažymėtina, kad pavojingųjų atliekų sąvartynas, kuriame atliekos šalinamos, turi ribotą talpą ir ateis laikas, kai jį reikės ardyti, o atliekas tvarkyti dar kartą (sucementuotų atliekų tvarkymas kainuoja dar brangiau).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome atsisakyti Siūlymo ir atitinkamai pakoreguoti Nutarimo projekto 2 punktą.</p>	<p>Neatsižvelgta. Dugno ir lakiųjų pelenų tvarkymo alternatyvų nėra, todėl jie gali būti šalinami tik sąvartyne. Šiuo metu sąvartynų operatoriai nuo mokesčio taip pat yra atleidžiami šalinant fosfogipso ir asbesto atliekas, kurioms šalinimas - vienintelė alternatyva.</p>

Teisėkūros skyrius

L. Sabalaitė

2017-02-17

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

2017-02-17

prie 12 kl. (LRV posėdis)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
LITHUANIAN COMMUNAL SERVICES AND WASTE MANAGEMENT ASSOCIATION

[k. 123834556, Šeimyniškių g. 23, LT-09200, Vilnius, tel. 8 5 2610902
el. p. info@lkata.lt, http://www.lkata.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-03-10 Nr. 24

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1183 5 STRAIPSNIO IR 7 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4430(2)“ PROJEKTO

Aplinkos ministerija pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybei patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 5 straipsnio ir 7 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4430(2)“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Lietuvos komunalinių ir atliekų tvarkytojų asociacija (toliau – LKATA) nesutinka su derinimo pažymoje pateiktais argumentais, kuriais grindžiamas atsisakymas atsižvelgti į LKATA pastabą.

LKATA nepritaria Nutarimo projekto 2 punktui, kuriuo siūloma nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis atleisti sąvartynų operatorius už pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas po pavojingųjų atliekų deginimo susidariusias pavojingas atliekas (dugno ir lakiuosius pelenus).

Pagal atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą (atliekų prevencija, paruošimas pakartotiniam naudojimui, perdirbimas, kitoks naudojimas ir tik po to šalinimas), atliekų šalinimas sąvartynuose – žemiausią prioritetą turintis atliekų tvarkymo būdas. Išimčių mokėti sąvartyno mokesčių už pašalintas tam tikrų kategorijų atliekas taikymas užprogramuoja šių atliekų pašalinimą sąvartyne, prarandama paskata ieškoti pigesnių ir efektyvesnių tokių atliekų tvarkymo alternatyvų.

Norime pažymėti, kad argumentacijoje naudojamas teiginys, kad „dugno ir lakiųjų pelenų tvarkymo alternatyvų nėra, todėl jie gali būti šalinami tik sąvartyne“ yra neteisingas. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad pavojingųjų atliekų sąvartynai Europoje buvo statomi prieš 30 – 50 metų. Šiuo metu dauguma jų yra ardomi ir pašalintos atliekos yra analizuojamos bei vertinamos iš naujo, kad būtų galima jas panaudoti ar sutvarkyti alternatyviais šalinimui būdais. Sąvartynų priežiūra, aptarnavimas ir pati technologija yra labai brangi, todėl po deginimo likusieji pelenai yra apdorojami ir panaudojami, kad kuo mažiau reikėtų šalinti. Tik visiškai netinkamos panaudojimui atliekos šalinamos specialiose šachtose. Pavyzdžiui, kaimyninėje Lenkijoje po pavojingųjų atliekų deginimo susidariusios liekanos naudojamos kelių tiesimui, gaminamos cemento granulės. Pažymėtina, kad alternatyvaus dugno ir lakiųjų pelenų tvarkymo kaštai kaimyninėje Lenkijoje preliminariniu vertinimu būtų per pusę mažesni, nei UAB „Toksika“ įvardinti šalinimo kaštai jų eksploatuojamame pavojingųjų atliekų sąvartyne.

Pavojingųjų atliekų sąvartynas, kuriame atliekos šalinamos, turi ribotą talpą ir ateis laikas, kai jį reikės ardyti, o atliekas tvarkyti dar kartą (sucementuotų atliekų tvarkymas kainuoja dar brangiau).

Pažymėtina, kad pavojingieji lakieji pelenai susidaro deginant ir nepavojingas atliekas, tik išimčių mokėti sąvartyno mokesčių šioms atliekoms nesiūloma. Vertinant minėtų atliekų susidarymo šaltinį ir tikimybę Lietuvoje turėti papildomus pavojingųjų atliekų deginimo įrenginius, darytina išvada, kad Nutarimo projektas parengtas akivaizdžiai vienos įmonės naudai ir veiklos sąlygoms gerinti.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, prašome Vyriausybės pakartotinai įvertinti pateiktą informaciją ir atitinkamai pakoreguoti Nutarimo projekto 2 punktą, atsisakant siūlymo nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis atleisti sąvartynų operatorius už

pavojingųjų atliekų sąvartyne šalinamas po pavojingųjų atliekų deginimo susidariusias pavojingas atliekas (dugno ir lakiuosius pelenus).

Asociacijos direktorė

Raminta Radavičienė

Originalas nebus siunčiamas